

kunne komme til Nytte under Udvalgsarbejdet. Naar man ikke holder sig alt for strengt til Bogstaven, men virkelig vil sætte et Arbejde ind derpaa, kan man let, ogsaa uden at sprænge Rammerne, faa noget, som i endnu højere Grad end dette Lovforslag tilfredsstiller de Ønsker, man kan nære i Retning af en sund og god og, hvis det er muligt, skøn Bebyggelse for mindre heldigt stillede Medlemmer af Samfundet, hvad enten det nu er Arbejdere eller Mellemklassefolk. Jeg siger: Hvis det er muligt at faa en skøn Bebyggelse. Mig har nemlig disse Gelede af temmelig uskønne Huse, som man ser rundt om i saadanne Arbejderkvarterer, unægtelig ogsaa stødt; men jeg tvivler stærkt om, at det er muligt at forene Skønhed med de økonomiske og tekniske Krav, som maa stilles her, for overalt hvor jeg har set saadanne Arbejderboliger, synes jeg i Grunden, at det samme Præg af Uskønhed hviler over dem. Jeg venter mig dog med Hensyn til dette Lovforslag, for hvilket alle Partier nærer Sympati, og hvis Rammer egentlig alle ønsker en Udvidelse, en hel Del af et alvorligt Udvalgsarbejde, i hvilket det skulde være mig for mit Vedkommende en Glæde at deltage.

Finansministeren (Brandes): Da det kan forventes, at dette Lovforslag vil blive gjort til Genstand for Udvalgsbehandling, saaledes som alle Talere er gaaet ud fra, er der jo ringere Grund for mig til at beskæftige mig med, hvad der nu er udtalt her i Salen, end der ellers vilde være. Jeg synes dog, jeg skylder enkelte Medlemmer nogle Bemærkninger. Jeg takker det ærede Medlem fra Æbeltoft (N. Neergaard) ligesom det ærede Medlem fra Kerteminde (Eduard Larsen) for den uforbeholdne Tilslutning til Lovforslaget. Jeg synes ikke, det er ganske rigtigt, hvad den sidste ærede Taler (Fraenkel) sagde, at der hos alle Medlemmer, der havde talt her i Salen, eller hos alle Grupper vel havde været Sympati for Lovforslaget, men samtidig ogsaa nogen Tendens til at udvide Rammerne. Saa vidt jeg forstod, ytrede hverken det ærede Medlem fra Æbeltoft paa Partiet Venstres Vegne eller det ærede Medlem fra Kerteminde paa det radikale Venstres Vegne en saadan Lyst, men mente netop, at hvis der overhovedet skulde stilles Ændringsforslag til Lovforslaget — det ærede Medlem fra Æbeltoft antydede vel ikke saadanne —, maatte det ske indenfor det fremsatte Lovforslags Rammer. Lovforslaget er jo oprindeligt et

Lovforslag om Statsstøtte til Ombygning af usunde Bydele og faldt den Gang mere sammen med den ærede sidste Talers Tanke, naar han henviste til, at en saadan Lov kunde benyttes til Statsstøtte til Ombygning af visse Dele af København. Men derfra er man ganske gaaet bort i Aarenes Løb, og da de tidligere Love jo har været Mønster for det her fremsatte Lovforslag, er det kun blevet et Forslag om Statslaan til Opførelse af Arbejderboliger, idet man ved Arbejderboliger ogsaa forstod Boliger for Personer, der var lige stillede med Arbejderne.

Den ærede sidste Taler (Fraenkel) mente, at Loven ogsaa paa dette Punkt kunde trænge til eller fortjene — jeg ved ikke, hvad jeg skal kalde det — en Udvidelse, saaledes at der ogsaa kunde tænkes Statslaan til Boliger for Mellemstandsfolk. Det maa jeg paa Forhaand advare imod. Noget saadant har ikke tidligere været i Lovgiverens Tanke, det udvider Lovforslaget ud over alle dets Rammer. Det Forhold, som det ærede Medlem nævnedes fra sin Tale under Finanslovbehandling, Ombygning af en vis Del af København, falder ikke indenfor Rammerne af dette Lovforslag. Der var der Tale om Ombygning af en usund Del af København og Skaben af et helt nyt Kvarter, uvist til hvilke Boliger dette Kvarter i og for sig skulde anvendes, og noget saadant er ganske udenfor Lovforslagets Ramme. Jeg ved ganske vist ikke, hvad et æret Udvalg kan komme til at indføre deri, men saaledes som Lovforslaget i Øjeblikket foreligger, kan dette ikke tages med. Her er kun Tale om saa vidt muligt at skaffe Byggeforeninger rundt om i Landet i Nærheden af Købstæder Statslaan til Opførelse af Arbejderboliger i det Omfang, Laanesummens Størrelse tillader.

Imod dette har nu det ærede Medlem for Odense Amts 1ste Valgkreds (Marott) stillet, saaledes som ogsaa det ærede Medlem fra Kerteminde (Eduard Larsen) sagde, en helt anden Sag, nemlig den saakaldte Boligsag, en Sag, der spiller en vis Rolle rundt om i Europa, men ingen Steder er bragt til en Afslutning, ingen Steder er udformet i Love, som hviler paa Erfaringer i saa Henseende, men som har givet Anledning til mange Prøver og Forsøg. Den østerrigske Lov, som blev nævnt, er ogsaa en uprøvet Lov; den er, hvis jeg ikke tager fejl, vedtaget for et Par Aar siden, og man har ingen Erfaring om, hvorledes den virker. Den gaar ud fra et helt andet Princip end Princip-